

بسمه تعالی

راهنما و اصول نگارش پروپوزال در دوره های تحصیلات تکمیلی موسسه آموزش عالی دیپلمان

پاییز ۱۳۹۵

مجموعه حاضر به عنوان راهنمای (دستورالعمل) تهیه و نگارش پروپوزال در دوره های تحصیلات تکمیلی موسسه آموزش عالی دیلمان، تهیه شده است. دانشجویان موسسه می بایست پروپوزال خود را بر اساس این راهنما و در فرم خاصی که به این منظور تهیه شده و در اختیار آنها قرار می گیرد، آماده نمایند. چنانچه، پروپوزال تهیه شده توسط دانشجو بر اساس این راهنما (از هر نظر از جمله فرمت، نگارش، منبع نویسی و غیره) نباشد و یا در فرمی غیر از آن که توسط تحصیلات تکمیلی در اختیار دانشجو قرار گرفته تهیه شده باشد، مورد پذیرش قرار نخواهد گرفت. این راهنما و فرم پروپوزال در اختیار همه اساتید راهنما نیز قرار گرفته است.

ب- فرمت و اصول نگارشی

۱- فرمت ها و فونت ها

به منظور یکسان سازی پروپوزال های این موسسه، لازم است که همه پروپوزال ها با طراحی یکسان و کاملاً هماهنگ تهیه و تایپ شوند. برای تایپ پروپوزال به فارسی، فقط از نرم افزار مایکروسافت ورد نسخه ۹۸ یا بالاتر با امکانات فارسی استفاده کنید. تمام متن فارسی با قلم (فونت) ب- نازنین و اندازه ۱۲pt و عنوان همه بخش ها با قلم ب- نازنین و اندازه ۱۲pt پر رنگ تایپ شود. فاصله خطوط در تمامی بخش ها ۱ (Single) باشد. در حد امکان از نوشتن لغات و واژه های انگلیسی در متن اجتناب شود، اما در صورت نوشتن حرف، علائم یا واژه انگلیسی، می بایست از نظر اندازه یک واحد کوچک تر از متن و با قلم Times New Roman و اندازه ۱۰ pt باشد.

۲- اصول نگارشی و ویرایشی

در هر نوشتار علمی، لازم است کلیه اصول نگارش و دستور خط فارسی رعایت شود. از موارد مهم قابل ذکر پاراگراف بندی متن بر اساس موضوع است. از پاراگراف های تک جمله ای می بایست اجتناب شود. همچنین، تمام متن، نباید تنها یک پاراگراف باشد. در تمام موارد باید سعی شود ساختار جمله فارسی [فاعل + مفعول + متمم (قید زمان و مکان) + فعل] حفظ شود. علامت جمع (ها) می بایست جداگانه از کلمه و با یک نیم فاصله (کلیدهای کنترل و منها یا فاصله Ctrl + -) باشد. کلمات مرکب، پیشوندها و پسوندهای "ای"، "می" و نظایر آن، و پسوندهای "تر"، "ترین" و نظایر آن نیز می بایست به صورت جداگانه نوشته شده و برای تفکیک آن ها از نیم فاصله استفاده شود (مثال: می شود، همچنین، کم تر،

بیش‌تر، به‌ویژه، به کار، به‌خصوص، به‌منظور، مدل‌سازی و ...). در جملاتی که از وی‌رگول، نقطه وی‌رگول، دو نقطه و نقطه (، ؛ : .) استفاده می‌شود باید توجه داشت که این نشانه‌ها به کلمه قبل از خود چسبیده و با یک فاصله از کلمه بعدی جدا می‌شوند. از نوشتن "ء" در بالای "ه" به معنی "ی" خودداری شود، به جای آن خود "ی" با نیم‌فاصله از کلمه نوشته شود (مثال: فاصله‌ی خالی). در داخل پرانتز و گروه، در ابتدا و انتها نباید فاصله‌ی خالی باشد (یعنی کلمات ابتدا و انتها به پرانتز یا گروه چسبیده باشند).

ج- پروپوزال و اجزای آن

پروپوزال (طرح پیشنهادی پایان‌نامه) دوره‌های کارشناسی ارشد بر پایه بررسی مسایل و روش‌های علمی و فنی استوار است. این فرآیند از طریق بررسی منابع و با رایزنی با اساتید راهنما و مشاور و با هدایت آن‌ها صورت می‌گیرد. از آنجایی که منظور از اجرای هر پایان‌نامه، تولید علم، سهیم شدن در حل یک مشکل، و یا بررسی یک مساله علمی است، از این رو دقت زیاد در انتخاب موضوع به گونه‌ای که بتواند در مدت زمان معین به این ایده جامه عمل بپوشاند، ضرورت دارد. در این مجموعه روش تهیه و تدوین بخش‌های مختلف یک پروپوزال و اصول نگارش آن به منظور استفاده‌ی دانشجویان دوره‌های تحصیلات تکمیلی درج شده است.

۱-عنوان پایان نامه

الف- عنوان به فارسی: عنوان باید مختصر و جامع باشد و با کم‌ترین تعداد کلمات بتواند محتوا و هدف پژوهش را بیان کند.

ب- عنوان به انگلیسی: در این قسمت، عنوان پروپوزال به انگلیسی روان قید می‌گردد. به منظور ترجمه صحیح عنوان به انگلیسی بهتر است از مقالات و مراجع مورد استفاده بهره‌گیری شود.

۲- مشخصات دانشجو

در این قسمت، نام و نام خانوادگی دانشجو، شماره دانشجویی، رشته و گرایش، مقطع، دانشکده، دوره، تاریخ و سال ورود قید می‌گردد.

۳- استاد (ان) راهنما و مشاور

مشخصات استاد (ان) راهنما و مشاور شامل نام و نام خانوادگی، مدرک تحصیلی، تخصص اصلی، تخصص جنبی، رتبه دانشگاهی، سمت، سنوات تدریس، نشانی محل کار و تلفن نوشته می‌شود.

۴- اطلاعات مربوط به پایان نامه

الف- عنوان پایان نامه: عنوان پایان نامه به فارسی یا غیر فارسی مشخص می‌گردد.

ب- نوع کار تحقیقاتی: نوع پایان نامه از حیث بنیادی، نظری، تجربی یا عملی، کاربردی بودن مشخص می‌گردد.

پ- تعداد واحد پایان نامه

ج- پرسش اصلی تحقیق

۵- بیان مساله

در این بخش، لازم است ابتدا در یک یا دو پاراگراف، تعریف مساله و اهمیت موضوع را شرح داد. ضمن تعریف و بیان موضوع، بخشی از اصول و مبانی نظری مرتبط با موضوع بیان می‌شود. توضیح مساله باید مجموعه‌ی فشرده و گویایی از موضوع پژوهش باشد تا خواننده با مطالعه آن بتواند با کم و کیف مساله و ضرورت انجام پژوهش آشنایی پیدا کند.

۶- پیشینه موضوع

در این قسمت، با مرور منابع موجود (کتاب، پایان نامه‌ها و گزارش پژوهش‌های پیشین و مقالات منتشر شده، به ویژه مقالات جدید)، سوابق پژوهش‌های انجام شده در ارتباط با موضوع پیشنهادی، با ذکر منابع مربوطه، بررسی می‌شود. در این بررسی، کمبودها و اشکالات احتمالی پژوهش‌های قبلی که پژوهش حاضر درصدد رفع آن است، بیان خواهد شد. در بررسی سابقه پژوهش، در حد امکان از بیان روش کار، محل انجام تحقیق و جزئیات غیر ضروری اجتناب شود و تنها نتایج اصلی مرتبط با موضوع ارائه شود. همچنین، در موارد زیادی لازم است نتایج تحقیقات چند محقق را با هم تلفیق کرده و یکجا ارائه داد.

به منظور ذکر منابع مورد استفاده در متن پروپوزال، روش زیر به کار می‌رود. اگر منبع مورد نظر توسط یک یا دو نفر نوشته شده باشد، نام هر دو نفر می‌آید، اما اگر تعداد نویسندگان بیش‌تر از دو نفر باشد، تنها به ذکر نام نویسنده اول و سپس عبارت " و همکاران " اکتفا می‌شود. از ذکر القاب و عناوین افراد مانند: مهندس، دکتر و مانند آن خودداری نمایید. منظور از نام، نام خانوادگی است و اسم کوچک نویسنده (گان) در متن نوشته نمی‌شود.

(۱) اگر نام نویسنده (گان) منبع در متن پروپوزال ذکر نشود، نام نویسنده و سال انتشار منبع در آخر جمله و یا پاراگراف مربوطه در داخل پرانتز درج می‌گردد. در این حالت منابع فارسی به صورت فارسی و منابع انگلیسی به صورت انگلیسی نوشته شود. در منابع فارسی نوشتن ویرگول (،) بین نام نویسنده و سال، و نقطه ویرگول (؛) بین دو منبع مختلف، در مکانی که در مثال آمده است، ضروری است. در منابع انگلیسی از ویرگول و نقطه ویرگول انگلیسی (، و ؛) استفاده شود. مثال: آمار ارائه شده در مورد میزان فرسایش خسارات ناشی از آن در سطح جهانی (Lal, 1996; Roye et al., 2002) و در ایران (جلالیان و همکاران، ۱۳۷۳؛ مهدوی، ۱۳۸۱؛ عرب خدری و همکاران، ۱۳۸۴)، ضمن برانگیختن سوالات زیادی در زمینه روش استخراج، دقت و قابلیت اعتماد این داده‌ها، هشدار جدی در مورد ابعاد پدیده فرسایش خاک است.

(۲) اگر نام نویسنده (گان) در متن ذکر می‌شود، سال انتشار منبع بعد از نام نویسنده (گان) در داخل پرانتز ذکر می‌شود. در این حالت اسامی نویسندگان در متن به فارسی و در درون پرانتز با انگلیسی نوشته می‌شود.

مثال: هالی و نوت (Hally and Note, 1992) مدل رگرسیونی خطی را برای شناسایی مکان‌های ژنی کنترل کننده‌ی صفات کمی در یک جمعیت F_2 ارائه نمودند.

(۳) اگر در یک منبع به پژوهشگری اشاره شود، اما نویسنده پروپوزال به مقاله آن پژوهشگر دسترسی نداشته باشد و بخواهد به استناد آن منبع به نام پژوهشگر اشاره کند، باید بعد از ذکر نام پژوهشگر عبارت "به نقل از" را در داخل کروشه بنویسد.

مثال ساکس^۱ (به نقل از ربیعی، ۱۳۸۲)، از تک ژن کنترل کننده‌ی رنگ پوسته‌ی بذر در لوبیا برای شناسایی ژن‌های کنترل کننده‌ی اندازه‌ی دانه استفاده نمود.

(۴) چنانچه از یک نفر، دو و یا سه منبع مربوط به یک سال ذکر شود، بعد از سال انتشار a، b و c نوشته می‌شود.

---

¹ Socks

مثال ۱: اسدی و همکاران (۲۰۰۷ a) در مورد فرسایش ناشی از جریان در شیب‌ها و شدت جریان‌های کم.....

مثال ۲: در مطالعات بسیار زیادی ((Sownson *et al.*, 1965; Basic and Bour, 2006; Asadi *et al.*, 2007a, b) نشان داده شده است که فرسایش بین شیاری، فرآیندی اندازه-منتخب است.

۷- فرضیه‌ها یا سوال‌های تحقیق

فرضیات تحقیق طوری نوشته می‌شوند که محقق آنها را از طریق انجام پژوهش، آزمون و صحت و سقم آنها را مشخص نماید.

(۱) ممکن است بر حسب موضوع یک یا دو فرضیه اصلی تحقیق بیان شود.

(۲) از ذکر فرضیات بدیهی و اثبات شده (که دیگر فرضیه نیستند) اجتناب شود.

۸- اهداف تحقیق

در این قسمت، هدف یا اهدافی که محقق سعی دارد از طریق انجام پژوهش به آنها دست یابد، ذکر می‌شوند. اهداف پژوهش نباید با فرضیات آزمایش در تناقض باشند.

۹- در صورت داشتن هدف کاربردی بیان نام بهره‌وران

۱۰- جنبه نوآوری و جدید بودن تحقیق در چیست؟

۱۱- روش بررسی و تحقیق

در این بخش، روش‌های انجام پژوهش به ترتیب مراحل اجرایی شرح داده می‌شود.

۱۲- جدول زمان بندی مراحل انجام دادن تحقیق از زمان تصویب تا دفاع نهایی

در این قسمت، دانشجو برنامه زمان‌بندی انجام پایان‌نامه خود را به تفکیک و با انطباق با روش و روند انجام کار و مصوبات دانشکده در جدول مربوطه ارائه می‌دهد.

۱۳- فهرست منابع و ماخذ (فارسی و غیر فارسی) مورد استفاده در پروپوزال

لیست تمام مراجعی که در متن ذکر شده‌اند، می‌بایست به ترتیب حروف الفبا (منابع فارسی در ابتدا و سپس منابع انگلیسی) بدون شماره گذاری ارائه شود. اسامی همه‌ی نویسندگان (نام خانوادگی و نام به صورت کامل) باید قید شود. در منابع انگلیسی، نخستین حرف تمامی اسامی (افراد، شهرها، و کشورها)، اسم مجلات و کلمه‌ی اول عنوان مقاله باید با حرف بزرگ نوشته شوند. در مورد کتاب، نخستین حرف تمام کلمات عنوان با حرف بزرگ نوشته شود. همان‌گونه که در صفحات قبل بیان شد، علائمی مانند نقطه، ویرگول و غیره به کلمه قبل از خود می‌چسبند، اما بعد از آن‌ها رعایت یک فاصله ضروری است. در مورد اسم مجلات انگلیسی، ضروری است که به صورت یکسان یا اسم کامل و یا مخفف آن‌ها نوشته شود. این‌که اسم یک مجله کامل و برای دیگری مخفف باشد، پذیرفتنی نیست.

منابع فارسی را با قلم ب-نازنین نازک ۱۲ و منابع انگلیسی را با قلم Times New Roman ۱۰ تایپ کنید. خط دوم به بعد هر مرجع دارای ۰/۵ سانتی‌متر تو رفتگی (Hanging) باشد.

نحوه‌ی نوشتن "فهرست منابع" به صورت زیر می‌باشد:

منابع فارسی:

الف- مقاله مربوط به یک مجله علمی: نام خانوادگی نویسنده اول، نام کامل نویسنده اول. نام خانوادگی نویسندگان بعدی، نام کامل نویسندگان بعدی. سال انتشار عنوان مقاله داخل گیومه "عنوان مقاله". عنوان مجله به صورت ایتالیک و بولد. شماره جلد و شماره صفحات.

مثال: عماد خراسانی، نسریندخت. ۱۳۶۸ "نقش کتابخانه در خدمت به توسعه کشاورزی ایران". *زیتون*. ۸۸، ۱۹-۱۸.

ب- مقاله مربوط به همایش‌ها و کنگره‌های علمی: نام خانوادگی نویسنده اول، نام کامل نویسنده اول. نام خانوادگی نویسندگان بعدی، نام کامل نویسندگان بعدی. سال انتشار عنوان مقاله داخل گیومه "عنوان مقاله"، نام همایش به صورت ایتالیک، تاریخ برگزاری به صورت ایتالیک، محل برگزاری.

مثال: حری، عباس. ۱۳۶۶ "مصرف و تولید اطلاعات"، در *سمینار نقش اطلاعات علمی و فنی در خدمت دفاع مقدس*، ۸ و ۹ خرداد ۱۳۶۶، مجموعه مقالات و سخنرانی‌های ارائه شده. تهران: وزارت سپاه، معاونت صنایع خودکفائی، مدیریت تحقیقات و آموزش، مرکز اطلاعات علمی و فنی.

ج- کتاب:

- با یک نویسنده: نام خانوادگی نویسنده، نام کامل نویسنده. سال انتشار، عنوان کتاب به صورت ایتالیک. محل انتشار. تعداد صفحات.

مثال: غلامحسین زاده، غلامحسین. ۱۳۷۹، *راهنمای ویرایش*. تهران: سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاه‌ها. ۱۴۵ صفحه.

- با بیش از سه نویسنده (چهار یا بیشتر)^۲: نام خانوادگی نویسنده اول، نام کامل نویسنده اول و دیگران. سال انتشار، عنوان کتاب به صورت ایتالیک. محل انتشار. تعداد صفحات.

مثال: فرهودی، ابوالحسن و دیگران. ۱۳۶۵، *بیماری‌های نقص ایمنی: تشخیص و درمان*. ویرایش ۲، تهران: علمی. ۱۶۵ صفحه.

- ترجمه یک اثر: نام خانوادگی نویسنده، نام کامل نویسنده. سال انتشار، عنوان کتاب به صورت ایتالیک. نام مترجم محل انتشار داخل کروشه.

مثال: ویل، یوجین. ۱۳۶۵، *فن سناریونویسی*. ترجمه پرویز دوائی [تهران]: وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، اداره کل تحقیقات و روابط سینمایی.

د- پایان نامه:

مثال: موسوی، شهر آذر. ۱۳۶۶، "تحلیل استنادی مقالات سرگذشتنامه". پایان نامه کارشناسی ارشد کتابداری و اطلاع رسانی، دانشکده علوم تربیتی، دانشگاه تهران.

منابع انگلیسی:

الف- مقاله مربوط به یک مجله علمی: نام خانوادگی نویسنده، حرف اول نام نویسنده، نام خانوادگی نویسندگان بعدی، حرف اول نام نویسندگان بعدی، سال انتشار. عنوان مقاله. نام مجله (به صورت ایتالیک)، شماره جلد شماره مجله (داخل پرانتز)، شماره صفحات.

Nicolle, L., 1990. Data protection: laying down the law. *Management Computing*, vol. 13 (12), pp. 48-49.

ب- مقاله مربوط به همایش‌ها و کنگره‌های علمی: نام خانوادگی نویسنده، حرف اول نویسنده، سال انتشار. عنوان مقاله. *In* حرف اول نام ویرایشگر مجله. نام خانوادگی، (نوبت چاپ یا ویرایش) عنوان، مکان و زمان سمینار (به صورت ایتالیک)، محل نشر: ناشر، شماره صفحه.

^۲ چنانچه تعداد پدید آورندگان بیش از ۳ نفر باشد فقط نام نفر اول ذکر می‌شود و به دنبال آن "و دیگران" اضافه می‌شود.

Silver, K., 1989. Electronic Mail the New Way to Communicate. In: D. I Raitt, ed. *9th International Information Meeting. London 3-5 December 1988*. Oxford: Learned Information, pp. 323-330.

ج- کتاب:

- با یک نویسنده: نام خانوادگی نویسنده، حرف اول نام نویسنده، سال انتشار. عنوان کتاب (به صورت ایتالیک). شماره جلد، نوبت چاپ. محل نشر: اسم ناشر.

Hemingway, E., 2003. *Better Reading French: a Reader and Guide to Improving your Understanding of Written French*. Chincago: McGraw-Hill.

- کتاب با چهار یا بیش از چهار نویسنده:

Grace, B. et al., 1998. *A History of The World*. Princeton, NJ: Princeton University Press.

د- پایان نامه: نام خانوادگی نویسنده، حرف اول نام نویسنده، سال انتشار. عنوان تز (به صورت ایتالیک). مقطع پایان- نامه، دانشگاه مربوطه.

Levine, D., 1993. *A Parallel Genetic Algorithm for the Set Partitioning Problem*. Ph. D. thesis, Illinois Institute of Technology.

۱۴- هزینه های تحقیق پایان نامه

در این قسمت، هزینه‌های مربوط به تهیه مواد و وسایل مورد استفاده، هزینه‌های پرسنلی، مسافرت و ... پیش‌بینی می‌گردد.

حوزه پژوهشی موسسه آموزش عالی دیلمان